

Studiegids 23/24

Deeltijd Jaar 4 semester 1

Spelend leren

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma minor 3 en 4.....	7
2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap.....	8
2.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	8
2.2 Professionele leergemeenschap.....	8
2.3 Onderzoek.....	9
2.4 Toetsing.....	9
3 Studieonderdelen periode 13 en 14	10
3.1 Werkplekleren.....	10
3.2 Uitstroomprofiel Spelend leren	13
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	22
Nuttige adresgegevens	27

Voorwoord

Beste student,

dit is de studiegids van het eerste semester van het 4^e jaar op Hogeschool IPABO. Je vindt in deze gids de informatie over het studieprogramma. Per studieonderdeel wordt kort en bondig beschreven wat de inhoud is, aan welke doelen gewerkt wordt, welke literatuur je moet bestuderen, hoe groot de studielast is en hoe het onderdeel getoetst wordt. Ook kun je lezen hoe je begeleid wordt tijdens je studie. De programmagebieden die aan bod komen zijn: het werkplekleren (stage) en het uitstroomprofiel.

Gebruik deze studiegids om de noodzakelijke informatie per studieonderdeel terug te vinden. Met deze gids krijg je inzicht in de opbouw van je studie en de kern van elk studieonderdeel. In de lessen en de bijeenkomsten op de opleiding volgt verdere informatie en inspiratie over de vormgeving van elk studieonderdeel.

We wensen je dit semester veel succes met je studie!

Het docententeam van Hogeschool IPABO

1 Uitgangspunten van het studieprogramma

In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en voor de voltijdopleiding ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

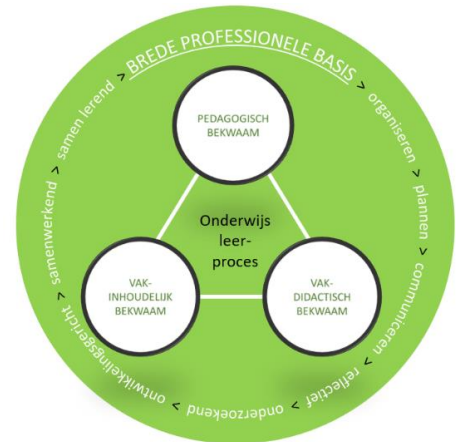
		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Voor elk studieonderdeel in deze gids krijg je studiepunten (EC). We werken met onderwijseenheden van minimaal 3 EC. Dat betekent ook dat we zowel in de major- als de minorfase voor een groot deel met een vakoverstijgend programma werken, waarin de verschillende vakken rondom een gezamenlijk thema worden aangeboden.

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs. Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs-) leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Binnen Hogeschool IPABO zijn de landelijke bekwaamheidseisen (LBHE) leidend in het curriculum. De codes komen terug in de verschillende beoordelingsformulieren onder het kopje BHE. De volledige lijst van LBHE vind je in Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen. Daarin is duidelijk hoe de leerlijn er per bekwaamheidseis uitziet.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma, maar het meest duidelijk zie je dat terug bij de keuzeprogramma's in de major- en minorfase en de specialisaties in de minorfase. Voor de keuzeprogramma's, die je regelmatig volgt met studenten uit verschillende jaargroepen, is een aparte studiegids samengesteld.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

CONTEXTEN BEKWAAMHEIDSEISEN

Het leerproces van jou als student tot beginnend leerkracht basisonderwijs staat steeds centraal in het studieprogramma. Je ziet hieronder hoe dat per fase en per jaar wordt opgebouwd.

Opleidingsbekwaam (eind jaar 1)

In de opleidingsfase opleidingsbekwaam voert de student leeractiviteiten uit, waarin hij zich vakinhoudelijk heeft verdiept. Hij houdt daarbij rekening met de gegeven startsituatie en de verschillen tussen leerlingen.

Deze verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- onder coaching en verantwoordelijkheid van de mentor
- de leeractiviteiten zijn een variatie in werkvormen
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep en op informele contacten met ouders. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Minorbekwaam (eind jaar 2)

In de opleidingsfase minorbekwaam is de student in staat om, onder begeleiding van de mentor en op basis van een groepsplan, onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. De student kan daarbij in de uitvoering rekening houden met de verschillen in de groep door af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van zijn groep.

De student kan een sfeer neerzetten tijdens de leeractiviteiten, waarin de leerlingen rekening (leren) houden met elkaar. De student heeft daarbij zicht op zijn eigen communicatief gedrag en dat van de leerlingen onderling in zijn groep. De student herkent de basisbehoeften bij leerlingen en houdt hier rekening mee.

Deze verricht de student in de volgende context op zijn stage:

- onder gedeelde verantwoordelijkheid van de mentor;
- stimulerend en (bege)leidend
- een dagdeel
- tijdens leeractiviteiten met een variatie in werkvormen en aandacht voor de verschillende onderwijsbehoeften. Hierbij woont de student ook enkele gesprekken in formele setting met ouders bij
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Werkplekbekwaam (eind jaar 3)

Op niveau van werkplekbekwaam voert de student leeractiviteiten in de stage uit, waarin de student laat zien dat hij zijn handelen afstemt op de visie van de school en die kan onderbouwen op basis van theorie. De student is in staat om voor een werkdag, volledig zelfstandig en op basis van een groepsplan alle onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren.

Daarbij dient rekening gehouden te worden met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep, ook met die van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Deze verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- gecoacht door de mentor
- stimulerend, leidend en begeleidend
- werkt op basis van een passende vorm van sturing
- binnen de groep aandacht voor verschillen en extra zorg bieden aan een kleine groep leerlingen
- in deze fase heeft de student enige inbreng in formele oudercontacten onder toezicht van zijn mentor
- als lid van het schoolteam, binnen de visie van de school.

Startbekwaam (eind jaar 4)
Op niveau van startbekwaam voert de student gedurende een aantal weken, bestaande uit vijf opeenvolgende werkdagen, volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en beredeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.   Deze verricht hij in de volgende context op zijn stage: • zelf verantwoordelijk   • de complete weken: gedurende vijf opeenvolgende werkdagen   • stimulerend, leidend en begeleidend   • werkt op basis van een passende vorm van sturing   • leeractiviteiten zijn gericht op de groep als heterogene groep;   • de student is in staat om onder supervisie van de mentor zelfstandig oudergesprekken te voeren   • als lid van het schoolteam, binnen de visie van de school

Tabel 1: Bekwaamheidsniveau per context opleidingsfase

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma minor 3 en 4

Jaar 4 eerste en tweede semester Profileren	
Minor 3: brede oriëntatie uitstroomprofiel	Minor 4: onderzoeksmenor
Kern persoonlijke professionaliteit: je rol in het team	Kern persoonlijke professionaliteit: werknemerschap
Kern: afhankelijk van gekozen uitstroomprofiel Spelend leren Onderzoekend leren Kritisch burgerschap & social justice Lezen Rekenen-wiskunde	Kern: afhankelijk van gekozen uitstroomprofiel Spelend leren Onderzoekend leren Kritisch burgerschap & social justice Lezen Rekenen-wiskunde
Werkplekieren: 15 EC Jonge kind: groep 1-3 óf Oudere kind: groep 4-8	LIO Werkplekieren: 18 EC Jonge kind: groep 1-3 óf Oudere kind: groep 4-8
Keuzeprogramma: Brede oriëntatie uitstroomprofiel door middel van het ontwikkelen van een portfolio. 15 EC	Keuzeprogramma: • Verdieping van een aspect uit het gekozen uitstroomprofiel door middel van een praktijkonderzoek: onderzoeksverslag uitmondend in een onderzoeksartikel als afstudeerproduct. 9 EC • GO (pc, rk, isl of rd): einddocument 3 EC
Totaal: 30 EC	Totaal: 30 EC

2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO word je op twee manieren begeleid bij het studeren: via studieloopbaanbegeleiding (SLB) en in de professionele leergemeenschap (PLG).

2.1 Studieloopbaanbegeleiding

In het vierde studiejaar word je op Hogeschool IPABO begeleid door je studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De studieloopbaanbegeleider begeleidt jouw leerproces op adaptieve wijze: hij sluit aan bij de opleidingsfase waarin je zit, bij de dynamiek in de groep en bij de behoeftes van jou of van de hele groep.

De studieloopbaanbegeleider kan een sturende rol op zich nemen, maar hij streeft naar een meer begeleidende en coachende rol. We gaan er daarbij vanuit dat jij zelf verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces(sen) en dat je je actief, collegiaal en constructief opstelt.

Ten aanzien van de brede professionele basis wordt tijdens de vierdejaars SLB-bijeenkomsten aandacht besteed aan:

1. werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte
2. reflectief leren
3. op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en hieraan conclusies verbinden
4. een actieve bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau
5. en verantwoordelijkheid tonen in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek

2.2 Professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO werk je regelmatig samen in professionele leergemeenschappen (PLG). Het is een vorm van sociaal leren waarbij je in kleine groepen gezamenlijke leeractiviteiten onderneemt.

In het eerste jaar staat dit vooral in het teken van leren samenwerken, elkaar motiveren en stimuleren, feedback leren geven en ontvangen en samen studeren. In het tweede jaar worden opdrachten complexer en onderneem je vaker onderzoeks- en ontwerpactiviteiten, waarbij je elkaars input en de input van experts nodig hebt. In de majorfase in het eerste en tweede jaar word je hierbij intensief begeleid door de vakdocenten van het basisprogramma. Uiteindelijk leer je in de minorfase in het derde en vierde jaar om zelfstandig in een volwaardige PLG te functioneren.

Het kan ook zijn dat je tijdens werkpleklernen in een PLG werkt, bijvoorbeeld op de opleidingsscholen in het kader van Samen opleiden. Je werkt dan samen met studenten uit verschillende jaargroepen, waarbij de leeromgeving en vraagstukken van de opleidingsschool centraal staan.

Leren in de praktijk, op je werkplek, vormt ook een essentieel deel van je opleiding. Over de begeleiding tijdens het werkplekleren lees je meer in het document "Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024".

2.3 Onderzoek

Gedurende de opleiding krijg je de kans om je professionele onderzoekende houding verder te ontwikkelen. Het gaat hierbij niet om een lineair proces maar om een voor iedere student ander pad langs belangrijke ervaringen. De onderzoekslijn van Hogeschool IPABO onderscheidt drie dimensies van groei. Ten eerste gaat het om de zich ontwikkelende attitude van de student. Ten tweede om de ontwikkeling van de systematische aanpak van problemen en vragen. En ten slotte om de verwerving van steeds specifiekere en meer specialistische context gebonden kennis, vaardigheden en attitudes. Met de onderzoekslijn werk je aan de ontwikkeling van de brede professionele basis (bekwaamheidseis).

2.4 Toetsing

Bij de modulebeschrijvingen wordt steeds aangegeven op welke manier de toetsing van elke module plaatsvindt. Modules worden afgesloten met bijvoorbeeld een verslag, een presentatie of een mondeling gesprek. Hiervoor zijn leerdoelen opgesteld en een aantal voorwaardelijke criteria. Bij de beoordeling van de leerdoelen worden de beoordelingscriteria met de schaal 'onvoldoende niveau', 'voldoende niveau' en 'hoogwaardig niveau' gebruikt.

Elk jaar heb je twee mogelijkheden om de toets te maken: de eerste kans en een herkansing. De data waarop de toetsen worden afgenomen of moeten worden ingeleverd zijn te vinden op het portaal van IPABO onder 'toetsplanning'. Je vindt bijzonderheden met betrekking tot de toetsing ook terug bij de modulebeschrijvingen onder 'afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets' en 'innamecondities toets'.

Als één van de voorwaardelijke criteria niet in orde is, wordt het verslag wel inhoudelijk nagekeken, maar volgt een beoordeling VW. Tijdens de volgende mogelijkheid kan de toets opnieuw worden ingediend of afgenomen.

3 Studieonderdelen periode 13 en 14

In dit hoofdstuk vind je alle studieonderdelen waarop je beoordeeld wordt in het eerste semester van het vierde jaar voltijd.

3.1 Werkplekleren

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programmagebied	Studielaast in credits	Werkvormen
Stage Minor 3 Jonge kind (groep 1-3) of Oudere kind (groep 4-8) WPA MINOR 3 21B-WPA-MI3	2023-2024	13 en 14	Werkplekleren	15 EC	n.v.t.

INHOUD STUDIEONDERDEEL

Je groeit verder in de zelfstandigheid waarmee je voor de groep staat. In overleg met je werkplekleren-school werk je vanuit een groepsplan op een inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoorde wijze met de leerlingen in een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met verschillen in beginsituatie tussen kinderen.

Verantwoording studielast
Stagedagen: minimaal 14 (112 uur) Vorbereiding en evaluatie: 296 uur Toetsing (WPA-vorbereiding): 12 uur

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (4.1 en 4.2)	De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, is gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis en -kunde actueel. De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.
Vakdidactisch bekwaam (4.3, 4.4 en 4.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Pedagogisch bekwaam (4.6, 4.7 en 4.8)	De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en anderen een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving. (algemeen); De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (4.9, 4.11)	De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

BHE¹ - leerdoelen

Zie Beoordelingsformulier WPA 2023-2024.

Uitwerking toetsvormen

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats door middel van een werkplekassessment (WPA). Het WPA bestaat uit de uitvoering van een lesactiviteit en een reflectie en evaluatie op je eigen handelen.

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Het WPA wordt beoordeeld door een schoolopleider of instituutsopleider.

Inname condities toets

In het document 'Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024' staat beschreven welke documenten je voorafgaand aan het WPA dient in te leveren via OnStage.

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via OnStage. OnStage is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>.

¹ Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

3.2 Uitstroomprofiel Spelend leren

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Minor 3 Verdieping Spelend leren Spelend leren met onderzoekend leren: MI3-SL-OL / 23B-KPSLOMI3 Spelend leren met Kritisch burgerschap & social justice MI3-SL-DIV / 23B-KPSLDMI3 Spelend leren met lezen: MI3-SL-LEZ / 23BKPSLLMI3 Spelend leren met Rekenen-Wiskunde: MI3-SL-REK / 23B-KPSLRMI3	2023-2024	13 en 14	KP	15 EC	HC, WC, PLG, digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: UITSTROOMPROFIEL SPELEND LEREN

Met het uitstroomprofiel Spelend leren verdiep je je verder in het onderwijs aan het jonge kind, waarin spelen een centrale rol heeft, ook nog in groep 3. Tijdens minor 3 ontwikkel je je verder in het zelfstandig handelen in de groep en je rol in het onderbouwteam. Je werkt deze periode aan een portfolio.

Binnen minor 3 Spelend leren zijn er zes deelgebieden waarop je je verder ontwikkelen gaat.

A. Een spelgeoriënteerd curriculum

Tijdens de voorgaande jaren van je opleiding heb je al kennis gemaakt met spelend leren. Tijdens deze periode leer je steeds meer verantwoordelijkheid te dragen over de kwaliteit van het (spel)aanbod in je groep. We gaan dieper in op spel en de spelontwikkeling als doel op zich. Hoe kun je kinderen op hun eigen niveau stimuleren tot complexer spel? Je leert nieuwe technieken van spelbegeleiding en beter onderbouwen wanneer je welke techniek inzet, aansluitend bij wat je observeert.

Anderzijds gaan we in dit uitstroomprofiel dieper in op spel als betekenisvolle context voor de brede ontwikkeling. Je leert zelfstandig en voor langere periode een flexibele themavoorbereiding op te stellen en uit te voeren en doet dat op zo'n manier dat kinderen veel inbreng hebben. Ook betrek je kinderen bij de inrichting van de speelleeromgeving en leer je hoe je samen spelverhalen op kunt bouwen. Je onderzoekt hoe je kunt aansluiten bij de betekenissen die kinderen aan hun spel geven en ook het spel kunt verrijken vanuit de bedoelingen die je hebt. Je versterkt de zogenaamde proceskwaliteit van activiteiten door je interactievaardigheden verder te ontwikkelen, interessante inhouden aan het spel te verbinden en relevante vakdidactiek in te zetten. Daarbij speel je in op verschillen van kinderen en benut je de diversiteit van kinderen. Tijdens de uitvoering van de activiteiten volg je de ontwikkeling van kinderen en gebruik je je observaties om tot betere ondersteuning en aanbod te komen. Je werkt daarbij volgens handelingsgerichte observatie en werkt ook met een observatievolgsysteem.

B. Pedagogisch handelen en passend onderwijs

Om tot spel en ontwikkeling te komen, zijn welbevinden en betrokkenheid voorwaardelijk. Welke rol speel jij hierin? Jonge kinderen zijn nog veel afhankelijker van de leerkracht dan oudere kinderen. Ze hebben de leerkracht nog hard nodig voor de regulering van hun eigen emoties,

gedrag en aandacht. Daarvoor is een warme relatie met de leerkracht cruciaal, en ook voorspelbaarheid en (liefdevolle) begrenzing. Je verdiept je in deze periode in de relationele behoeften van een kind met wie je niet vanzelf een goede band hebt en in manieren waarop je meer voorspelbaarheid kunt bieden aan kinderen die dat nodig hebben.

Ook hebben kinderen het nodig om zich deel van de groep te voelen (belonging). Hoe zorg jij ervoor dat alle kinderen in hun diversiteit stem hebben in de groep, dat ze mee kunnen doen? Kortom, je leert beter in te spelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van kinderen op sociaal-emotioneel gebied en gedrag. Ook leer je hoe de zorgstructuur op je school werkt.

C. Samenwerken met professionals en ouders

Als vierdejaars student neem je steeds meer een volwaardige positie in in je team en naar ouders. Hoe versterk jij de samenwerking met andere professionals in en buiten je eigen groep en de doorgaande lijn van peuters naar groep 4? Hoe kun jij je versterken in jouw educatief partnerschap met ouders? Je verdiept je in de theorie over deze onderwerpen en past beredeneerd handreikingen toe in de praktijk, om een bijdrage te leveren aan verbetering van de situatie op jouw werkplek.

D. Voorbereiding praktijkonderzoek

Tijdens minor 3 tref je voorbereidingen voor het praktijkonderzoek in minor 4. Je gaat bij het onderwerp 'spelend leren' binnen de school op zoek naar een praktijkprobleem dat jouw interesse heeft en naar de ambitie van jou en de school op dit gebied. Je formuleert een onderzoeksvraag en onderzoeksdoel. Je stemt hierin steeds af met collega's op de werkplek en verdiept je in theorie. Je werkt de onderzoeksvraag uit in deelvragen en stelt een onderzoeksplan op om antwoorden te kunnen vinden op je deelvragen. Dat onderdeel betreft een bronnenonderzoek en dataverzameling op de werkplek.

E. Persoonlijke professionaliteit

Tijdens minor 3 neem je zelf een grote verantwoordelijkheid voor je ontwikkeling op de gestelde leerdoelen van Spelend leren. Iedereen heeft immers een verschillende beginsituatie en iedere werkplek is anders. Je werkt daarbij onderzoeksmatig. Je verdiept je in de theoretisch-geladen begrippen die genoemd worden in de leerdoelen. Je reflecteert kritisch wat jij hierin te leren hebt en ontwikkelt activiteiten om op je werkplek te ondernemen waarin je jezelf uitdaagt. Je werkt daarbij systematisch vanuit theorie en analyses van de beginsituatie op de werkplek. Je probeert bij te dragen aan verbetering van het onderwijs op de werkplek, op micro-niveau, maar ook op meso-niveau. Je evalueert je ondernomen activiteiten en reflecteert op de ontwikkeling die je hebt doorgemaakt op de verschillende leerdoelen. Je werkt dus vanuit brononderzoek - zelfreflectie op je beginsituatie - analyses op de werkplek - ontwikkeling van (werkplek)activiteiten - evaluatie van activiteiten en reflectie op de eigen ontwikkeling. Onderdeel van je persoonlijke professionaliteit is ook dat je reflecteert op de ontwikkeling van je eigen visie op spelend leren en hoe dat doorwerkt in je handelen. Welke bronnen, perspectieven, personen en gebeurtenissen zijn belangrijk geweest voor de vorming van jouw visie en in welk opzicht? En in hoeverre is jouw handelen al in overeenstemming met jouw visie? Wat heb je al ontwikkeld en wat zou je nog verder willen ontwikkelen?

F. Verdiepingsdeel

Tijdens dit uitstroomprofiel kies je voor een verdiepingsdeel van 3EC in een van de volgende thema's: (1) lezen, (2) rekenen-wiskunde, (3) onderzoekend & ontwerpend leren of (4) kritisch burgerschap & social justice. Je verbindt die thema's aan de invulling van je spelaanbod en/ of je pedagogische handelen in de groep.

Organisatie

Tijdens minor 3 zijn er regelmatig gezamenlijke bijeenkomsten waarin we kennis, ideeën, opvattingen, ervaringen en vragen met elkaar delen. Daarnaast werk je in je eigen PLG (Professionele Leergemeenschap) met een kleine groep studenten aan zaken die jullie zelf aan de orde willen stellen rond de gestelde leerdoelen.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakdidactisch bekwaam (4.3, 4.4 en 4.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
Pedagogisch bekwaam (4.6, 4.7, 4.8)	De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en anderen een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving (algemeen). De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (4.9, 4.11)	De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

Literatuur
Verplicht   Boland, A., Aerden, I., Van de Weghe, J., Vancraeyveldt, C. (2022). <i>De kracht van spel. Waar leerkrachten en kinderen elkaar ontmoeten</i>. SWP.

- Boland, A. (2015). *Onderwijs aan het jonge kind. Intersubjectiviteit als onderlegger voor ontwikkeling*. Lectorale rede, Hogeschool IPABO, Amsterdam. (Downloaden via <https://www.ipabo.nl/publicatie/boland-a-2015-lectorale-rede-het-jonge-kind/>)
- Brouwers, H. (2020). *Kiezen voor het jonge kind*, 2e herz. druk. Coutinho.
- Damhuis, R, De Blauw, A. & Brandenburg, N. (2013) *CombiList. Een instrument voor taalontwikkeling via interactie*. Expertisecentrum Nederlands. (NB: een oudere versie is ook prima).
- Feldman (2020). *Ontwikkelingspsychologie*. Pearson.
- Janssen-Vos, F. & Van der Meer, L. (2017). *Basisontwikkeling voor peuters en de onderbouw*. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum.
- Strik, A. & Schoenmaker, J. (2018). *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. 3^e herz. druk. Bohn Stafleu van Loghum.
- Smidts, D. & Huizinga, M. (2017). *Gedrag in uitvoering. Over executieve functies bij kinderen en pubers*. 2^e herz.editie. Uitgeverij Nieuwezijds.

Aanbevolen literatuur/verplicht bij een werkplek in groep 3 of 4:

- Pompert, Bea. (2022). *Lezen en schrijven doe je samen. Een ontwikkelingsgerichte didactiek voor het lezen en schrijven in groep 3 en 4*. Koninklijke Van Gorcum.

Literatuur over praktijkonderzoek:

- Donk, van der, C., & Lanen, van, B. (2020). *Praktijkonderzoek in de School* (4e herz.ed.). Coutinho.

Hiernaast reiken we Nederlandstalige en Engelstalige artikelen uit en verzamel je zelf literatuur die relevant is voor de specifieke vragen waar je in jouw praktijk verder mee aan de gang gaat. Voor het verdiepingsdeel ontvang je een aparte literatuurlijst.

Verantwoording studielast	
Contacturen	Totaal 46 uur Uitstroomprofiel (inclusief passend onderwijs): 26 uur SLB: 12 uur PLG onbegeleid: 8 uur
Voorbereiding lessen en zelfstudie	188 uur
Verdieping	84 uur
Toetsing	80 uur

Bijzonderheden
-

3.2.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria

- Alle schriftelijke onderdelen van het profielportfolio voldoen aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO.
- Filmbeelden zijn digitaal beschikbaar via een link in het portfolio en de aan te tonen leerdoelen zijn zichtbaar en verstaanbaar. De filmbeelden hebben een lengte van maximaal 5 minuten. De student is handelend in beeld.
- Op elk van de deelgebieden A t/m F in het beoordelingsformulier behaalt de student minimaal de helft van het aantal punten.
- Het portfolio is maximaal 6000 woorden.

A. Leerdoelen Een spelgeoriënteerd curriculum	
VD 4.3	De student ontwikkelt samen met kinderen een betekenisvol en samenhangend thematisch aanbod gedurende een periode.
VD 4.4	De student onderbouwt hoe hij verschillende interactiestrategieën inzet om de educatieve proceskwaliteit van (spel)activiteiten te verhogen.
VD 4.3	De student onderbouwt hoe hij verschillende vormen van spelbegeleiding inzet om de kwaliteit en ontwikkeling van spel te stimuleren op verschillende niveaus.
VD 4.5	De student vertaalt ontwikkelbehoeften op groeps- en individueel niveau naar beredeneerd (spel)aanbod voor een langere periode.
B. Leerdoelen Pedagogisch handelen en passend onderwijs	
PB 4.6	De student reflecteert hoe hij/ zij bouwt aan warme relaties met ieder kind en daarbij inspeelt op relationele behoeften van kinderen.
PB 4.6	De student onderbouwt hoe hij met zijn leerkrachtgedrag vorm geeft aan een veilige groepssfeer waarin 'beloning', 'voorspelbaarheid' en ondersteuning van zelfregulering belangrijke kenmerken zijn.
PB 4.7	De student reflecteert op zijn pedagogische handelen in complexe handelingssituaties, waarin hij of zij kritisch zijn eigen reactiepatronen heroverweegt en herziet, passend bij het jonge kind en de specifieke onderwijsbehoeften binnen de stagegroep.
PB 4.7	De student reflecteert op zijn eigen ontwikkeling van culturele sensitiviteit (omgaan met diversiteit), waarbij het gaat om kennis en attitude, en de vertaling naar communicatie en handelen met kinderen en ouders.
C. Leerdoelen Educatief partnerschap met ouders en collega's	
BPB 4.11	De student onderbouwt hoe hij bijdraagt aan interprofessionele samenwerking en de doorgaande lijn van voorschoolse voorziening naar groep 1, 2 en 3.
BPB 4.8	De student onderbouwt hoe hij samenwerkt met ouders als educatieve partners en met hen afstemt over de ontwikkelingsvoortgang en -ondersteuning van het kind op school en thuis.
D. Leerdoelen Voorbereiding op praktijkonderzoek	

BPB 4.9	De student formuleert vanuit de eigen nieuwsgierigheid en ambitie van de school onderzoeksvragen en -doelen die passen bij het uitstroomprofiel Spelend leren.
BPB 4.9	De student onderbouwt voor elke deelvraag concrete onderzoeksinstrumenten om de geformuleerde onderzoeksvraag in de praktijk te onderzoeken.
E. Leerdoelen Persoonlijke professionaliteit	
BPB 4.9	De student analyseert de ontwikkeling van zijn eigen visie op spel en spelend leren en in hoeverre zijn huidige handelen in de praktijk daarmee overeenstemt.
BPB 4.9	De student stelt een ontwikkelplan op vanuit reflectie op de eigen beginsituatie in de leerdoelen van deze minor. .
F. Verdiepingsdeel (een student volgt slechts één van de vier onderstaande verdiepingsdelen)	
Rekenen-wiskunde	
VD 4.4	De student onderbouwt wat het wiskundige leerproces van kinderen is vanuit theorie en praktijkervaringen en maakt daarbij gebruik van leerlijnen en conceptuele doelen.
VI 4.2	De student onderbouwt vanuit theorie en praktijkervaringen hoe de inrichting van een rijke wiskundige speel-leeromgeving de wiskundige ontwikkeling van kinderen stimuleert en maakt daarbij gebruik van leerlijnen en conceptuele doelen.
VI 4.1	De student onderbouwt hoe de eigen rol bij het begeleiden en stimuleren van (spontaan) spel van kinderen bijdraagt aan de ontwikkeling van creatief wiskundig denken vanuit theorie en praktijkervaringen en maakt daarbij gebruik van leerlijnen en conceptuele doelen.
Lezen	
VD 4.4	De student verantwoordt op basis van The Simple View of Reading (SVR) en/of The Complex View of Reading (CVR) zijn huidige onderwijspraktijk en de gewenste onderwijspraktijk.
VD 4.4	De student ontwikkelt activiteiten die gebaseerd zijn op actuele inzichten uit wetenschappelijk onderzoek over leesonderwijs en spelend leren en kan deze uitvoeren met adequate middelen en vervolgens evalueren.
VD 4.5	De student kan voortgangsinformatie over de beginnende geletterdheid van leerlingen verzamelen en analyseren en toont aan dat hij zijn geletterdheidsactiviteiten/leesonderwijs kan afstemmen op verschillen in zijn groep.
Onderzoekend en ontwerpnd leren	
VD 4.3	De student ontwikkelt rijke leeromgevingen doordacht vanuit theorie over spelend en onderzoekend leren, waarin onderzoekende en ontwerpnde activiteiten plaats kunnen vinden, op een manier die aansluit bij zijn stagegroep, en kan deze activiteiten uitvoeren en evalueren.
VD 4.4	De student toont aan dat de activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van de onderzoekende houding en de onderzoeks- en ontwerpvaardigheden van kinderen, waarbij hij refereert naar leerlijnen en de beginsituatie van de kinderen in zijn stagegroep.

VD 4.4	De student laat zien dat hij het benodigde vakdidactische handelen voor deze activiteiten kan voorbereiden, inzetten en evalueren, waarbij hij aantoont dat zijn handelen bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van onderzoekend/ ontwerpnd leren.
Kritisch burgerschap & social justice	
VD 4.4	De student integreert verschillende theorieën die betrekking hebben op kritisch burgerschap & social justice in de eigen lesactiviteiten.
PB 4.7	De student verantwoordt het pedagogische handelen vanuit theorieën rond kritisch burgerschap en social justice.
BP 4.9	De student is zich bewust van de eigen sociale positie en ervaringen met benadeling en bevoordeling, en hoe dit invloed heeft op de eigen professionaliteit.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten)
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten)*

Voldoende (1 punt)	De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren: • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.

Hoogwaardig (2 punten)	De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren: • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen: - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.

* De complexiteit van wat een student moet kunnen neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

Uitwerking toetsvormen
Zowel de activiteiten die horen bij het algemene deel als de activiteiten uit de verdieping verzamel je in een portfolio. De leerdoelen moeten duidelijk zichtbaar zijn in je portfolio. Je mag zelf bepalen hoe je je portfolio vormgeeft.   Aan het eind van het semester schrijf je een korte zelfevaluatie waarin je aangeeft in hoeverre je de leerdoelen beheerst, en waarbij je verwijst naar de daarbij behorende activiteiten zoals opgenomen in je portfolio. Met deze zelfevaluatie open je je portfolio. Wij zullen een format voor de zelfevaluatie ter beschikking stellen, maar daar mag je ook van afwijken.

Inname condities toets
Het portfolio en de zelfevaluatie worden ingeleverd via OnStage. OnStage is bereikbaar via https://intranet.ipabo.nl.

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten, is gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten, is gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, is gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis en -kunde actueel.
2	VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
4	VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.
5	VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.	PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.
7	PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.	PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedragswetenschappelijke theorieën.	PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.	PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de groep.	PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.	PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.	PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.	BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.	BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.	BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoeksproces: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.
11	BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

Nuttige adresgegevens

Website www.ipabo.nl

Decanaat/vertrouwenspersonen

Amsterdam: Rob Moggré
e-mail: r.moggre@ipabo.nl

José Riepstra
j.riepstra@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie
e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Sonja Stuber
E-mail: s.stuber@ipabo.nl